

Istentisztelet – Hetvened (Septuagesimae) vasárnap

Budapest-Fasor, 2021. január 31. 11:00; MGyTK

Az ünnep igéje: Nem a magunk igaz tetteiben, hanem a te nagy irgalmadban bízva visszük eléd könyörgéseinket. (Dán 9,18c)

Lekció/olvasmány: Mt 20,1-16 – A szőlőmunkások

Hasonló a mennyek országa ahhoz a gazdához, aki korán reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe. Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőjébe. Amikor kiment kilenc óra tájban, látta, hogy mások is állnak a piacon tétlenül, és ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe, és ami jogos, megadom nektek. Azok pedig elmentek. Ismét kiment tizenkét óra körül és délután három óra tájban, és ugyanígy tett. Amikor pedig délután öt óra tájban is kiment, talált újabb embereket, akik ott álldogáltak, és megkérdezte tőlük: Miért álltok itt egész nap tétlenül? Azok pedig így válaszoltak: Mert senki sem fogadott fel bennünket. Erre ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe! Miután pedig beesteledett, ezt mondta a szőlő gazdája a munkások vezetőjének: Hívd ide a munkásokat, és fizess ki a bérüket, az utolsókön kezdve az elsőig. Ekkor jöttek azok, akik öt óra tájban álltak munkába, és kaptak egy-egy dénárt. Amikor az elsők jöttek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de egy-egy dénárt kaptak ők is. Amikor átvették, zúgolódnak kezdtek a gazda ellen, és ezt mondták: Ezek az utolsók egyetlen órát dolgoztak, és egyenlővé tetted őket velünk, akik az egész nap terhét hordoztuk, és szenvedtünk a hőségtől. Ő pedig egyiküknek így felelt: Barátom, nem bánok veled igazságtalanul. Vajon nem egy dénárban egyeztél meg velem? Vedd, ami a tied, és menj! Én pedig az utolsónak is annyit akarok adni, mint neked. Hát nem tehetek azt a javaimmal, amit akarok? Vagy azért vagy irigy, mert én jó vagyok hozzájuk? Így lesznek az utolsókból első, és az elsőkből utolsó.

Textus/a prédikáció alapigéje: 1Pt 2,1-5 – Épüljete fel lelki házzá

Levetve tehát minden gonoszságot, minden álnokságot, képmutatást, irigységet és minden rágalalmazást, mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre, mivel megízleltétek, hogy jóságos az Úr. Járuljatok őhöz, mint élő kőhöz, amelyet az emberek ugyan megvetettek, azonban Isten előtt „kiválasztott és drága”; ti magatok is mint élő kövek épüljete fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljatok fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által.

Kedves Testvérek!

Régi találós kérdés kérdezi: Tálba nem teszik, / Késvel nem metszik, / Egész világ avval nevelőgyik. Mi az? Az anyatej. Melyről Vajda János 1886-ban azt írta *A jó egészség és a hosszú élet titka. Arany tanácsok és szabályok a testi-lelki erő és egészség fönntartására* c. kötetben, a *Gyermeknevelés* c. vers első versszakában: „Hogy a sok szopástól gyermek ostoba lesz, / Könnyelmű anyának a gondolatja ez. / Ki az anyatejből minél többet kivett, / Az lesz legerősebb testileg, lelkileg.”

Ezt az igazságot felismerve hangsúlyozzák az anyatejes táplálás fontosságát ma újra világszerte az orvosok, az Egészségügyi Világszervezet, az UNICEF, az ENSZ gyermeksegélyezési alapja. Ásványi anyag, vitamin, életfontosságú ellenanyag és alkotóelem tartalma miatt fél éves korig ez, ha csak lehet: kizárólag ez az igen komplex ital a legideálisabb táplálék a kisbabák számára. Egyszerre biztosítja a szükséges mennyiségű folyadékot és a megfelelő minőségű táplálékot. A benne található ellenanyagok erősí-

tik a gyermek immunrendszerét, ellenállóvá teszik a betegségekkel szemben. S tudjuk azt is, hogy a szoptatás, a testi közelség, a bőr-bőr kapcsolat nemcsak a testi táplálékigényt elégíti ki, hanem hozzájárul a lelki egészséghez, a megfelelő pszichés fejlődéshez is.

Péter levelének címzettjei olyan keresztény közösségek, melyeknek a tagjai a hellenista-római vallást maguk mögött hagyva csak nemrég lettek Krisztus-hívókké, és a pogány és a keresztény életforma konfliktusában élnek. Az anyatejjel táplálkozó újszülöttek megejtően gyönyörű képét használja levelében Péter akkor, amikor arról ír, hogy az egyház nagy családjához felnőtt fejjel, frissen hitre jutottakként csatlakozó embereknek mire van szükségük ahhoz, hogy később a hitben már éretten, nagykorúan gondolkodó keresztényekként éljenek és szolgáljanak – Isten dicsőségére és felebarátaik javára.

Péter ugyan kora tényleges történeti-politikai-vallási valóságát írja körül, mégis, a levelében olvasható bátorítások, univerzális etikai tanácsok és teo-

lógiai útmutatások későbbi korok valamennyi – egészen kicsi és nagyobb gyermekek, fiatalok és felnőttek alkotta – gyülekezetének a látóhatárát is kitágítják arra nézvést, hogy miként kell felépülniük, hús-vér *élő kövekként* olyan „lelki házzá”, olyan egy-házzá, melyben a Krisztusban hívő és őt követő tagok úgy élnek és viselkednek, azaz olyan lelki áldozatokat hoznak, melyek kedvesek Istennek.

Péter a nemrég hitre jutottakat újszülött csecsemőkhöz hasonlítja. A kisbabáknak nem sült oldalasra van szükségük, az még nem nekik való, kiköpik, hanem anyatejre, mert koruk, fejlettségük és szükségleteik okán az való nekik. Hasonlóan, az egyház legkisebjeinek, a kicsi gyermekeknek és a hitről jóformán még semmit nem tudó, ma született kereszténynek sem a szentháromság titkáról vagy a teodíceáról szóló elméleti fejtegetésekre van szükségük, hanem gyámolításra, a hitük megerősödését szolgáló, számukra is könnyen befogadható és megemészthető „lelki-szellemi tejre”. Azaz Isten hatalmas, önfeláldozó szeretetének, elfogadásának, jóságának, százszor is megbocsátani kész, javunkat és üdvösségünket akaró lényének és szavának a megismerésére. Ezek a jóízű, mézédés alapok. Ahogy a 19. zsoltár is írja: Az ÚR intő szava, törvénye edesebb, mint a méz és bölcsésze teszi az együgyűt.

Mert azt például még a legkisebbek is megértik, hogy a legfőbb parancsolat, a *szerezd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, lelkedből, erődből, elmédből, és felebarátodat, mint magadat* azt jelenti, hogy ahogy földi szüleiket szeretik és figyelnek a tanácsaikra, mert ők azzal – tapasztalták, megízlelték – rosszat soha, hanem mindig jót akarnak nekik, úgy igaz ez Istenre, a mennyei Atyára is. Ahogy a fiam mondaná, azt is „bébikönnyű” megérteni, hogy ne tegyem mással azt, ami nekem rossz volt, vagy rossz lenne; hogy úgy beszéljek és viselkedjek másokkal, ahogy nekem is jól esne; hogy ne fizessek rosszal a rosszért; hogy ne menjek el a segítségre szoruló mellett; hogy bocsásak meg, ha valaki a bocsánatomat kéri; hogy kérjek bocsánatot és keressem a békülést azzal, akit megbántottam; hogy ne üssek se kézzel se szóval, hanem inkább simogassak; hogy örüljek az örülőkkel és érezzek együtt a szomorkodókkal. Az a szintén Pétertől származó ihletett állítás is jól érthető, hogy mivel *Isten nem személyválogató, hanem minden nép között kedves előtte, aki féli őt, és igazságot cselekszik* (ApCsel 10,34-35), ezért nekünk sem tanácsos különbséget tenni egymás között semmi olyan alapon – például neme, bőrszíne, származása alapján –, ami valakinek a tőle elidegeníthetetlen adottsága.

Úr Jézus Krisztus, bűnösök és gyerekek barátja. Szabadíts meg minket minden hamisságtól, hogy kicsik és nagyok, ma születettek és idősek meggyökerezzünk a szeretetben, megerősödjünk a szolgálatban, és részesüljünk az üdvösségben, amelyet haláloddal szereztél nekünk. Vonj minket magadhoz Szentlelkeddel, hogy egészen neked szenteljük életünket és téged imádjunk lélekben és igazságban. Ámen.

Az Isten lelkének hatókörébe került, a Jézustól tanuló, a Jézusról – és itt mindannyiunknak felelőssége van, mert a Jézusról – általunk, szülőktől, lelkészek-től, hittanároktól, a templomból ismert emberektől – is tanuló, az Isten jó illatát és jóságát rajtunk is kiszagoló és bennünk is megízlelő gyermek és felnőtt megérti és megszívleli ezeket az alapvető és egyszerű isteni tanácsokat, és aztán őket is átjárja a – mi révünkön is megtapasztalt! – krisztusi lelkület és indulat. Egyre többször és egyre teljesebb módon lesz képes arra, hogy maga is így, e normák szerint éljen. És ezzel együtt – ami tulajdonképpen nem más, mint a megszentelődés folyamata – egyre inkább tud majd nemet mondani az olyan tanítani sem szükséges, mert zsigeri készítéseire és reakcióira, mint a gonoszság, az álnokság, a képmutatás, az irigység, a rágalmazás vagy más.

Ezeket a bibliai eseményekből és bibliai alakok életéből és tetteiből kibontható hitigazságokat tanítjuk mi már a legkisebbeknek is. Először, például a családi istentiszteleteken vagy az ovis hittanokon szinte gügyögőn, játékosan, babanyelven, aztán a gyülekezeti, az általános és középiskolai hitoktatás során egyre részletesebben és mélyebben – az egyházunk által kiadott, átgondolt, a gyermek korát és testi-pszichológiai-értelmi fejlettségének szintjét figyelembe vevő, nagyszerű tananyagok segítségével. Hasonló módon, a fokozatosság elve alapján történik a felnőtt-katekézisének, a felnőttek hitoktatása, isten igéjének mind teljesebb megismerésének és megértésének, a hit elmélyülésének segítése is.

Amit Jézus nyíltan hirdetett, tett és tanított – azt hirdetjük mi is. Mindenkinek, aki ide betér, aki minket hallgat, aki kíváncsi ránk. Isten Jézusban megmutató jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát. Valakiben ez megütközést kelt, valaki neveti és bolond beszédnek tartja (Róm 2,4 és 1Kor 1,18) – ahogy talán régebben mi magunk is –, valakit pedig megtérésre ösztönöz, s benne az újjászületést, a hitet, a megszentelődést, az üdvösséget munkálja, egyedül Isten irgalmának és kegyelmének köszönhetően. Erről szól Isten országa terjedésének, egyháza épülésének nagyszerű története. Nem tudhatjuk, ki lesz az a következő „élő-kő”, aki beépül ebbe a Krisztusra alapozott „élő-lelki házba”, Isten népének egyszerre bűnös és szent közösségébe. Reméljük minél többen. A mi feladatunk az, hogy ennek a háznak az épülését ne hátráltassuk, hanem segítsük. Alapos és helyes Istenismereten alapuló tanítással, hitvallással és vonzó, hiteles étellel. Imádkozzunk!